

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 29-01-2021
Enhed: BESS
Sagsbeh.: DEPHSJE
Sagsnr.: 2016925
Dok. nr.: 1559665

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 18. november 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 325 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares af sundhedsministeren. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Ellen Trane Nørby (V).

Spørgsmål nr. 325:

”Ministeren bedes redegøre for udviklingen i antallet af registrerede tilfælde af hhv. Vest Nil-virus, dengue feber og Zikavirus i Europa i perioden 2010 – 2020. Ministeren bedes herunder kommentere på, i hvilket omfang udviklingen – heriblandt de seneste tilfælde af Vest Nil-virus registreret i Tyskland nord for Berlin – indgår i regeringens arbejde med at sikre det danske sundhedsvæsen mod fremtidens epidemier?”

Svar:

Til brug for min besvarelsen er der indhentet bidrag fra Statens Serum Institut, som oplyser følgende:

”Baggrund

Vestnil-virus, dengue-virus og zika-virus overføres alle med stikmyg. Vestnil-virus overføres med myg af arten *Culex*, mens dengue-virus og zika-virus overføres med myg af arten *Aedes*. De tre virussygdomme er klassiske tropesygdomme, som hovedsageligt findes i varme egne af verden, hvor de nævnte myggearter primært findes. Alle tre sygdomme har imidlertid været i betydelig stigning globalt set, og har også i stigende grad spredt sig til tempererede zoner, bl.a. i Europa og Nordamerika. Dette skyldes bl.a. øget global rejseaktivitet, handelsaktivitet og urbanisering. Derudover anses stigende temperaturer for at medvirke til bedre levevilkår for de nævnte stikmyg. Samlet set medfører alle disse faktorer til øget geografisk udbredelse og overlevelse af de relevante myg, kombineret med øget transmission af virus til mennesker.

I Europa har man siden 2010 også set en stigning i antallet af humane tilfælde af virussygdommene. Langt overvejende i form af importerede tilfælde blandt personer hjemvendt fra rejse, men også i form af flere lokalt erhvervede tilfælde, opstået ved introduktion af virus fra hjemvendte rejsende, som dernæst har spredt sig via lokale myg til personer, som ikke har rejst. Således har der i de sidste ti år været flere lokalt introducerede udbrud af dengue-virus i sommerhalvåret i flere sydeuropæiske lande, eksempelvis Frankrig og Italien. Der har dog kun været tale om afgrænsede, enkeltstående sygdomsudbrud, men ikke tale om en mere etableret lokal transmission og spredning af dengue- og zika-virus i Europa. Derimod er der set en mere betydelig tiltagende forekomst og geografisk spredning af vestnil-virus i Europa i de seneste par år, formentligt relateret til kraftigere og længerevarende sommervarme.

De lokale udbrud er i god overensstemmelse med, at *Aedes*-myggen, som overfører dengue- og zika-virus, er steget i sin udbredelse i Europa de seneste år. Det må forventes, at denne geografiske spredning af myggene langsomt vil fortsætte i takt med

et gradvis mildere og mere fugtigt klima i Nordeuropa, inklusive i Danmark. Det er dog meget vanskeligt at forudsige tidshorizonten herfor.

Danmarks kapacitet og beredskab inden for overvågning og bekæmpelse af de myg-geoverførte sygdomme håndteres bl.a. mellem Københavns Universitet og Statens Serum Institut, som foretager systematiske indsamlinger af stikmyg i Danmark, som efterfølgende analyseres for virus.

Udviklingen i registrerede smittetilfælde af hhv. vestnil-virus, dengue-virus og zika-virus i Europa i perioden 2010-2020

Dengue-virus

I 2018 rapporterede 27 lande om i alt 2191 tilfælde af dengue-virus, hvoraf langt størstedelen var importerede, hovedsageligt efter rejse i Østasien (ECDC, december 2019). I alt 14 lokalt erhvervede tilfælde blev rapporteret, 8 fra Frankrig og 6 fra Spanien. Tallene for 2019 og 2020 foreligger ikke.

Herunder fremgår rapporterede denguetilfælde i EU/EAA lande i perioden 2011-2018 (ECDC, 2019). Som det fremgår, har antallet af rapporterede dengue-tilfælde efter en stigning fra 2011 ligget stabilt nogenlunde siden 2013:

Årstal	Tilfælde (rate)
2011	610 (0,1 per 100,00 personer)
2012	1209 (0,3 per 100,000 personer)
2013	2514 (0,5 per 100,000 personer)
2014	1796 (0,4 per 100,000 personer)
2015	2209 (0,5 per 100,000 personer)
2016	2823 (0,6 per 100,000 personer)
2017	2026 (0,4 per 100,000 personer)
2018	2191 (0,4 per 100,000 personer)

Zika-virus

Ifølge ECDC's seneste overvågningsrapport for zika-virus tilfælde i EU/EAA landene (ECDC, december 2019), blev følgende antal tilfælde rapporteret:

Årstal	Tilfælde
2015	29
2016	2119
2017	275
2018	51

De rapporterede tilfælde i Europa afspejler tydeligt den globale zika-epidemi i perioden. Alle de rapporterede zika-tilfælde var erhvervet under rejse uden for Europa, med undtagelse af enkelte kendte sporadiske tilfælde erhvervet ved seksuel sekundær smitte inden for Europa, altså ikke overført ved myggestik. Imidlertid blev der i efteråret 2019 for første gang rapporteret om to påviste tilfælde af zika-virus i Frankrig, erhvervet lokalt ved smitte fra myg. Der har siden da ikke været rapporteret om yderligere tilfælde, men disse to tilfælde illustrerer den eksisterende og formentlig stigende risiko for myggeoverført smitte af zika-virus via lokale *Aedes*-myg i Sydeuropa. Risikoen må betragtes som yderst lille, men tilsiger alligevel, at kvinder i den fø-

dedygtige alder, som evt. er eller planlægger at blive gravide, skal være opmærksomme på zika-virus og beskytte sig imod myggestik ved ophold i Sydeuropa i sommerperioden.

Vestnil-virus

Før 2010 fandtes vestnil-virus ikke i Europa, men sygdommen har, ligesom i Nordamerika, siden 2010 spredt sig gradvist i flere lande i Syd- og Østeuropa. Særligt under hedebølgen i Europa i sommeren 2018 så man en markant stigning i tilfælde og deres geografiske spredning. Der ses således en gradvis øget forekomst af vestnil-virus også i Mellemeuropa (Tyskland og Holland).

I 2020 er der fra landene i EU/EEA indtil videre (ECDC, november 2020), rapporteret om i alt 313 humane tilfælde af vestnil-virus, inklusive 37 dødsfald, fordelt på følgende lande: Grækenland (143, inkl. 23 dødsfald), Spanien (77, inkl. 7 dødsfald), Italien (66, inkl. 5 dødsfald), Tyskland (13), Rumænien (6, inkl. 1 dødsfald), Holland (7), Ungarn (3) og Bulgarien (1, inkl. 1 dødsfald). Der er i 2020 blevet rapporteret om lokalt erhvervede smittetilfælde fra nye geografiske områder uden tidligere kendt smitte i følgende lande: Bulgarien (1 provins), Spanien (1 provins), Holland (2 provinser) og Tyskland (5 provinser).

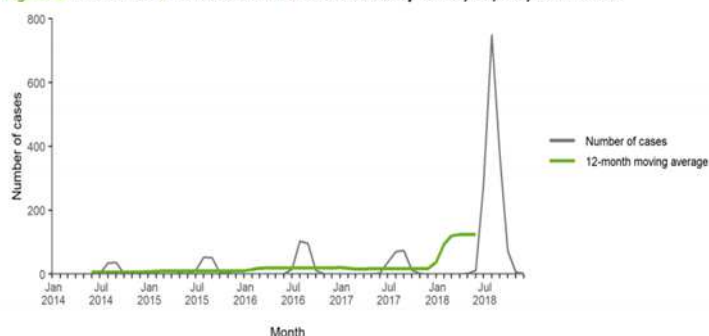
Siden starten af 2020 er der desuden rapporteret om i alt 185 tilfælde blandt heste, fordelt som følger: Spanien (139), Tyskland (20), Italien (15), Frankrig (5), Portugal (2), Østrig (2), Grækenland (1) og Ungarn (1).

Ifølge ECDC's overvågningsrapporter for vestnil-virus tilfælde i EU/EAA landene (ECDC, senest december 2019), er følgende antal tilfælde rapporteret:

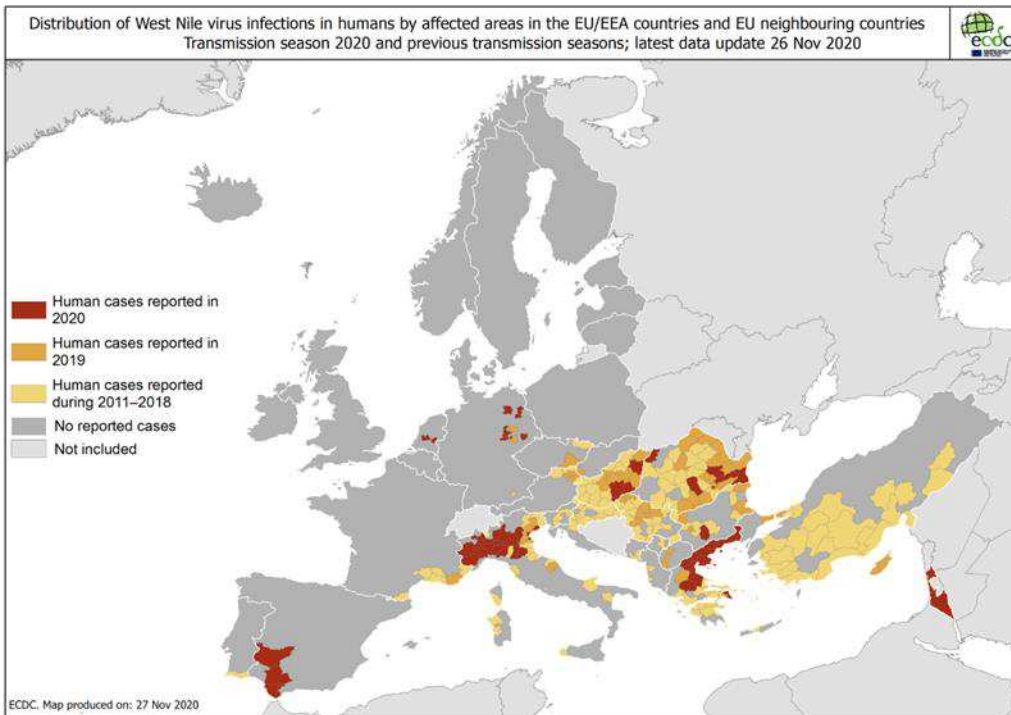
Årstal	Tilfælde (rate)
2010	324 (0,5 per 100,000 personer)
2011	125 (0,2 per 100,00 personer)
2012	249 (0,4 per 100,000 personer)
2013	228 (0,3 per 100,000 personer)
2014	75 (0,0 per 100,000 personer)
2015	122 (0,0 per 100,000 personer)
2016	226 (0,1 per 100,000 personer)
2017	201 (0,0 per 100,000 personer)
2018	1548 (0,3 per 100,000 personer)

Den markante stigning i humane vestnil-virus tilfælde under hedebølgen i Europa i 2018 fremgår af denne figur (ECDC, 2019):

Figure 2. Distribution of West Nile virus infection cases by month, EU/EEA, 2014–2018

Udviklingen i den geografisk fordeling af tilfælde af vestnil-virus hos mennesker i Europa (lande i EU/EEA og nabolande) i perioden 2011-2020 (ECDC, West Nile Virus Situation Update, november 2020), ses her:

Beredskab til håndtering af udbrud af smitsom sygdom

Sundhedsstyrelsen er i samarbejde med Statens Serum Institut løbende i kontakt med internationale samarbejdspartnere i forhold til tæt overvågning og kommunikation om udbrud af smitsom sygdom, som kan tænkes at få betydning for det danske sundhedsberedskab eller for danskere, som opholder sig i udlandet. Det danske sundhedsberedskab bygger dels på en generisk planlægning, som sikrer, at sundhedsberedskabet hurtigt kan omstilles til at håndtere en given sundhedskrise, herunder udbrud af smitsom sygdom. Derudover udarbejder Sundhedsstyrelsen, som et supplement til den generiske beredskabsplanlægning, specifikke vejledninger for håndtering af udvalgte sygdomme og ulykker, herunder visse smitsomme sygdomme med henblik på yderligere robustgørelse af det danske sundhedsberedskab, således at man i Danmark hurtigt kan håndtere fremtidige udbrud af smitsomme sygdomme. Som eksempel kan nævnes, at Sundhedsstyrelsen har udarbejdet planer for håndtering af bl.a. Ebola og andre hæmorrhagiske febersygdomme, zika-virus, MERS og SARS samt fugleinfluenza. Ovenstående vurderes at sikre en relevant robusthed af beredskabet for håndtering af udbrud af smitsomme sygdomme i Danmark.”

Jeg kan henholde mig til bidraget, som er koordineret mellem Statens Serum Institut og Sundhedsstyrelsen.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Helene Skude Jensen